

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

X

ИЗХ.РЕГ. №

ЧРЕЗ:
Г-Н ЕЛЕН ГЕРДЖИКОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СТОЛИЧЕН
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

ДО
СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

ДОКЛАД

от

Йорданка Фандъкова - Кмет на Столична община

ОТНОСНО: *Отпускане на средства за ремонт и поддръжка на знакови исторически обекти на територията на гр. София*

УВАЖАЕМИ Г-Н ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,

Старинната църква „Свети Николай Мирликийски-Чудотворец“ се намира в центъра на град София, на ул. „Цар Калоян“ 8, срещу Софийската митрополия. Митрополитският храм „Св. Николай Мирликийски-Чудотворец“ е един от най-старите храмове в София. Счита се, че първоначалният храм е изграден от самия император Константин Велики - провъзгласителят на християнството като официална религия в Римската империя. Построена е в началото на IV в. заедно с Дворцовия комплекс, предназначен за престоите на императора в антична Сердика, заемал днешния център на града, т.нар. "Константинов квартал". По-късно, през средновековието (XIII в.) севастократор Калоян издигнал резиденцията си върху основите на Дворцовия комплекс и съградил нова църква върху основите на раннохристиянската. Има сведения, че храмът е бил обновен през Възраждането. На 30 март 1944 г., по време на бомбардировките над София, оцелялата дотогава средновековна трикорабна базилика "Св. Николай Мирликийски-Чудотворец" е напълно разрушена. Днешната малка църква е изградена през 50-те години на XX в. по настояване на патриарх Кирил. За спомен от някогашния старинен храм са оставени части от средновековния градеж, които и днес може да се видят ниско долу от северната страна, във вътрешността на църквата. Най-голямата ценност и светиня на храма е чудотворната икона на Св. Николай Мирликийски, останала по чудо невредима след разрушителните бомбардировки от 1944 г. Храмът се нуждае от конструктивно укрепване с цел запазването му като недвижима културна ценност от национално значение.

Храмът "Свети пророк Илия" се намира в столичния квартал Княжево. Източници твърдят, че основният камък на княжевския храм „Св. пророк Илия“ е бил тържествено поставен на 4 юли 1888 г. от Софийския митрополит Партений. Това не може да бъде точно, тъй като той е избран за Софийски митрополит едва през 1892 г. Предишният Софийски митрополит Мелетий е бил отстранен

от длъжност през 1883 г., така че през 1888 г. Софийската митрополитска катедра е била фактически овакантена.

Сградата е била завършена през 1893 г. и на 20 юли същата година храмът бил осветен от Софийския митрополит Партений. На тържеството присъствали Стефан Стамболов, Константин Стоилов и кметът на София Димитър Петков. Зографисването на храма станало доста по-късно и е дело на художниците Кирил Кънчев и Жечко Мандов.

Вследствие на високи подпочвени води, влагата прониква много активно в стените и зидовете на храма. Поради тази причина основите на сградата се рушат. Влагата причинява и много сериозни щети на иконописите в храма.

Поради тази причина църковното настоятелство се обръща с молба за отпускане на средства за защита и възстановяване на външните ивични основи на храма чрез дренажни и канализационни инсталации.

Църквата „Света Богородица – Живоприемний източник“, пл. „Родина“ 1, район „Подуяне“ е построена през 1881-1882 с дарения от жителите на село Подуене и околните селища. Тя е кръстообразна, с 3 купола, двете отпред – слети, двукорабна. Строена е от слатинските майстори Мите, Стойко, Малин, Димитър, Божин, Тоте и Андон, за които напомня вградената високо на южната стена на църквата каменна плоча. Живописиста е дело на самоковеца Иван Доспевски (син на Димитър Зограф), завършена 1889 г. Освещаването е станало лично от софийския митрополит Мелетий през 1883 г. През м. октомври 1912 г. Пейо Яворов, преди да замине за фронта в Македония, се венчава със своята любима Лора Каравелова. През 2007 г. тържествено е отбелязана и 125-годишнината от построяването на храма.

Църквата се нуждае от строително-ремонтни работи по външната част.

Идеята за построяване на православен храм на територията на район „Изгрев“ съществува от дълго време. До настоящия момент, поради различни обстоятелства, тя не е осъществена. Изграждането на духовно средище, което ще събира и дарява жителите и гостите на район „Изгрев“ с духовната мощ на големия софийски светец Свети Пимен Зографски – изявен иконописец, храмостроител и книжовник е от огромно значение за православните миряни.

С Решение № 737/09.11.2017 г., Столичният общински съвет дава съгласие за безвъзмездно и безсрочно учредяване право на строеж на Българската православна църква, представлявана от Църковното настоятелство при **храм „Свети Пимен Зографски“**. Църковното настоятелство получава разрешение за строеж на православен храм "Св. Пимен Зографски" (ЗП = 198,99 кв.м.) на имот с идентификатор КККР(имот): 68134.802.2309, пл. район кв. Изток, район: Изгрев, кв. 1, УПИ VIII-1863, 2201, 2202, 2254, местност ДИАНАБАД-ИЗТОК.

Със завършване на етап „Груб строеж“ на православния храм това пространство ще бъде допълнително облагородено и превърнато в още по-приятно място за духовното просветление не само на жителите в квартала, но и за всички столичани.

Религиозната общност на евреите в България – „Централен Израелтянски Духовен Съвет“ се обръща с молба за финансово подпомагане израждането на отоплителна система в сградата на **Централна софийска синагога**.

Това е най-голямата сефарадска (испано-еврейска) синагога в Европа. Третата най-голяма синагога в Европа (след синагогите в Амстердам и Будапеща). Строителството на синагогата започва на 13 ноември 1905 г. на мястото, на което е била старата синагога „Ахава и хесед“ (ивр. „любов и добрина“). Открита е на 9 септември 1909 г. Сградата е в неомавритански стил и неин архитект е Фридрих Грюнангер. Обявена е за недвижима културна ценност, архитектурно-строителен и художествен паметник на културата от национално значение през 1955 г. От 8 май 1992 г. синагогата приютява и Еврейския исторически музей.

Храмът се нуждае от спешен ремонт на покрива и фасадата.

Сградата на **образцово народно читалище „Антон Страшимиров-1926“** е построена през 1926 година. Като любителка на киното и театралното изкуство г-жа Мария Влайкова решава да построи върху свой парцел, намиращ се в новия тогава квартал на София, в близост до Орлов мост, една сграда за „Кинематограф“. Строежът започва през 1925 г. След завършването си, салонът е застроен на площ от 330 кв.м. със сцена и 4 малки гримьорни, има капацитет от 300 души и е покрит с железобетонна плоча с идея в последствие да се издигне и втори етаж, предназначен за настаняване на бъдещо квартално Народно читалище. На 26 ноември 1925 г. г-жа Мария Влайкова съобщава желанието си да завещае на Министерството на просвещението новостроящия се салон за устройване

на ученически „Кинематограф“, който след смъртта ѝ да се използва за културно просветни цели. Дарението към Министерството на народното просвещение е оформено като завещание с дата 16.02.1926 г. След смъртта на г-жа Влайкова, на 23.09.1928 г., дарението е прието със Закон от XXII Обикновено народно събрание, който е утвърден на 16.10.1928 г. с Указ на Цар Борис III. По-късно, в изпълнение на част от завещанието на г-жа Влайкова, с Постановление № 7 на Министерски съвет на Народна Република България, от 06.04.1949 г. сградата е отстъпена за вечно ползване на Народно читалище „Антон Страшимиров“, чийто правоприменник към днешна дата е Образцово народно читалище „Антон Страшимиров – 1926“.

Читалището развива разнообразна дейност - уроци по ударни инструменти, китара, пиано, солфеж, както и школа по певческо майсторство за деца, уроци по английски, испански език, математика, предлага театрални школи, класове по пеене, танци и актьорско майсторство. През изминалата година чрез дарителска кампания са събрани близо 73 000 лева, с които е закупена модерна дигитална прожекционна машина и сега последното останало квартално кино предлага на зрителите си всички премиерни филми. Салонът на кино „Влайкова“ е подходящ и се отдава за културни събития.

Сградата е публична държавна собственост, съгласно Акт № 00210/13.05.1997 г.

В Столична община постъпи писмо с рег. № СОА20-КИ18-320/26.10.2020 г. от настоятелството на ОНЧ „Антон Страшимиров – 1926“ с молба за съдействие относно течове от покрива на читалището и необходимостта от ремонт на същия, както и на северната и източната стена, които се рушат. Правените частични ремонти са недостатъчни и състоянието на сградата остава тежко.

Предвид гореизложеното и на основание чл.21, ал.1, т.6, и ал.2 от Закона за местно самоуправление и местна администрация във връзка с чл.23, ал.2 от Закона за народните читалища, предлагам, Столичен общински съвет да даде своето съгласие за отпускане на финансова помощ в размер на 300 000 лв. от бюджета на Столична община за знакови исторически обекти, както следва:

- Храм „Свети Николай Мирликийски-Чудотворец“, район „Средец“ – 70 000 лв. за конструктивно укрепване;
- Храм "Свети пророк Илия", район „Витоша“ – 55 000 лв. за защита и възстановяване на външните ивични основи;
- Храм „Света Богородица – Живоприменний източник“, район „Подуяне“ – 60 000 лв. СМР на външна част;
- Храм „Свети Пимен Зографски“, район „Изгрев“ – 50 000 лв. за строеж;
- Централна софийска синагога – 15 000 лв. за СМР на покрив и фасада;
- Образцово народно читалище „Антон Страшимиров-1926“, район „Средец“ – 50 000 лв. за ремонт на покрив.

Средствата са разчетени с приетия от Столичен общински съвет бюджет на Столична община за 2021 г., по разходен § 42-14 „Други помощи по решение на общинския съвет“

ПРИЛОЖЕНИЕ:

1. Проект за Решение на СОС;

Reshenie Darenie
2021.docx

2. Молба № СОА20-ПИ95-47/02.11.2020 г. от Иконом Николай Нешков и КСС с № СОА21-ПИ95-28/08.06.2021 г.;

СОА20-ПИ95-47.pdfСОА21-ПИ95-28.pdf

3. Молба № СОА21-ПИ95-13/26.02.2021 г. от Софийска света митрополия;

СОА21-ПИ95-13.pdf

4. Молба № СОА21-ПИ95-22/15.04.2021 г. от Софийска света митрополия;

COA21-PI95-22.pdf

5. Молба № COA21-PI95-12/16.02.2021 г. от Протоерей Антоний Милушев и Молба № COA21-PI95-21/15.04.2021 г. от Софийска света митрополия;

COA21-PI95-12.pdf COA21-PI95-21.pdf

6. Молба № COA21-PI95-27/28.05.2021 г. от София Коен, председател на ЦИДС;

COA21-PI95-27.pdf

7. Молба № COA20-КИ18-320/26.10.2020 г. от настоятелството на ОНЧ „Антон Страшимиров – 1926“ и КСС № COA20-КИ18-320(2)/11.05.2021 г. от „Софинвест“ ЕООД.

COA20-КИ18-320.p
df COA20-КИ18-320-2.
pdf

С УВАЖЕНИЕ,

X

КМЕТ НА СТОЛИЧНА ОБЩИНА

Съгласували чрез АИССО:

Д-р Дончо Барбалов – Зам.-кмет на СО

Мирослав Боршош - Зам.-кмет на СО

Изготвил: Люба Бенчева – гл. експерт КОСМД

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, Факс 98 70 855, e-mail: info@sofiacouncil.bg, http://www.sofiacouncil.bg

ПРОЕКТ!

РЕШЕНИЕ №

на Столичния общински съвет

от ..... 2021 година

За: Отпускане на средства за ремонт и поддръжка на знакови исторически обекти на територията на гр. София

На основание чл.21, ал.1, т.6, и ал.2 от Закона за местно самоуправление и местна администрация във връзка с чл.23, ал.2 от Закона за народните читалища

СТОЛИЧНИЯТ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

РЕШИ:

I. Отпуска финансова помощ в размер на 300 000 лв. от бюджета на Столична община за 2021 г., по разходен § 42-14 „Други помощи по решение на общинския съвет“ за знакови исторически обекти, както следва:

- Храм „Свети Николай Мирликийски-Чудотворец“, район „Средец“ – 70 000 лв. за конструктивно укрепване;
- Храм "Свети пророк Илия", район „Витоша“ – 55 000 лв. за защита и възстановяване на външните ивични основи;
- Храм „Света Богородица – Живоприемний източник“, район „Подуяне“ – 60 000 лв. СМР на външна част;
- Храм „Свети Пимен Зографски“, район „Изгрев“ – 50 000 лв. за строеж;
- Централна софийска синагога – 15 000 лв. за СМР на покрив и фасада;
- Образцово народно читалище „Антон Страшимиров-1926“, район „Средец“ – 50 000 лв. за ремонт на покрив.

II. При сключване на договор между страните, получилите финансова помощ да предоставят подробни количествено-стойностни сметки за отпуснатите средства и план за действие.

III. Възлага на кмета на Столична община да изиска и представи в Постоянната комисия по финанси и бюджет информация за изразходваните средства.

Настоящото решение е прието на заседание на Столичния общински съвет, проведено на ..... 2021 г., Протокол № ....., точка ..... от дневния ред, по доклад № ..... и е подпечатано с официалния печат на Столичния общински съвет

**Председател на
Столичния общински съвет:
Елен Герджиков**